

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

ORGANIZAČNÉ POKYNY

1.) Dátum vykonania:	23.-26.09.2021
Začiatok akcie:	Rimavská Baňa 23.09.2021
v čase od 09:00 hod.	
Ukončenie akcie:	Rimavská Baňa 26.09.2021
v čase do 16:00 hod.	

2.) Vedúci akcie, odborné a zdravotnícke zabezpečenie: MVDr. Michal Ondovčík

3.) K zabezpečeniu plynulého priebehu cykloturistickej akcie je potrebné, aby si každý účastník priniesol so sebou nasledovný materiál:

Výstroj:

- cyklistický odev a obuv podľa ročného obdobia, pokrývka hlavy, prilba, okuliare,
- náhradný odev (spodná bielizeň, pyžamo, ponožky, náhradný cyklistický odev),
- pláštenka do dažďa, vode-odolný povlak na cyklistické tretry,
- osobné hygienické potreby,
- obal na vodu min. 1 l.

Výzbroj:

- cyklistický batoh (taška na bicykel) na prenos materiálu,
- minimálne jedna náhradná duša,
- lepenie na defekty,
- pumpa na nafukovanie kolies,
- montážne kľúče a náhradné súčiastky,
- nôž,
- potraviny.

4.) Logistické zabezpečenie:

- **ubytovanie** – naplánoval CTK Lešťan v Banskej Bystrici, v Martine a vo Zvolene. Platbu za ubytovanie uhradí každý účastník akcie.
- **stravovanie** – si zabezpečí každý účastník akcie.

5.) Súčasťou týchto organizačných pokynov je informačný materiál.

U účastníkov cykloturistickej akcie sa predpokladá dobrý zdravotný stav. Ďalšie organizačné pokyny budú vydané pri zahájení cykloturistickej akcie.

MVDr. Michal Ondovčík

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

INFORMAČNÝ MATERIÁL PROGRAM

DEŇ	ČAS	ČINNOSŤ	POZNÁMKA
PRVÝ		PRESUN bicyklom z Rimavskej Bane do Banskej Bystrice UBYTOVANIE v Banskej Bystrici	- Kokava nad Rimavicou, - Sihla, - Hronec, - Podbrezová
DRUHÝ		PRESUN bicyklom z Banskej Bystrice na Martinské Hole – <i>variant 1</i> - kliknúť na link VYPADNI UBYTOVANIE v Martine	- Tajov, - Králiky, - Skalka, - Turček, - Sklené, - Turčianské Teplice, - Martin, - <i>Martinské Hole</i>
		PRESUN bicyklom z Banskej Bystrice na Martinské Hole – <i>variant 2</i> - kliknúť na link VYPADNI UBYTOVANIE v Martine	- Uľanka, - Harmanec, - Šturec, - Čremošné, - Turčianské Teplice, - Martin, - <i>Martinské Hole</i>
TRETÍ		PRESUN bicyklom z Martina do Zvolena -kliknúť na link VYPADNI UBYTOVANIE vo Zvolene	- Turčianské Teplice, - Sklené, - Kremnické Bane, - Kremnica, - Šášovské Podhradie, - Budča, - Zvolen
ŠTVRTÝ		PRESUN bicyklom zo Zvolena do Rimavskej Bane	- Zolná, - Očová, - Detva, - Kokava nad Rimavicou, - Rimavská Baňa

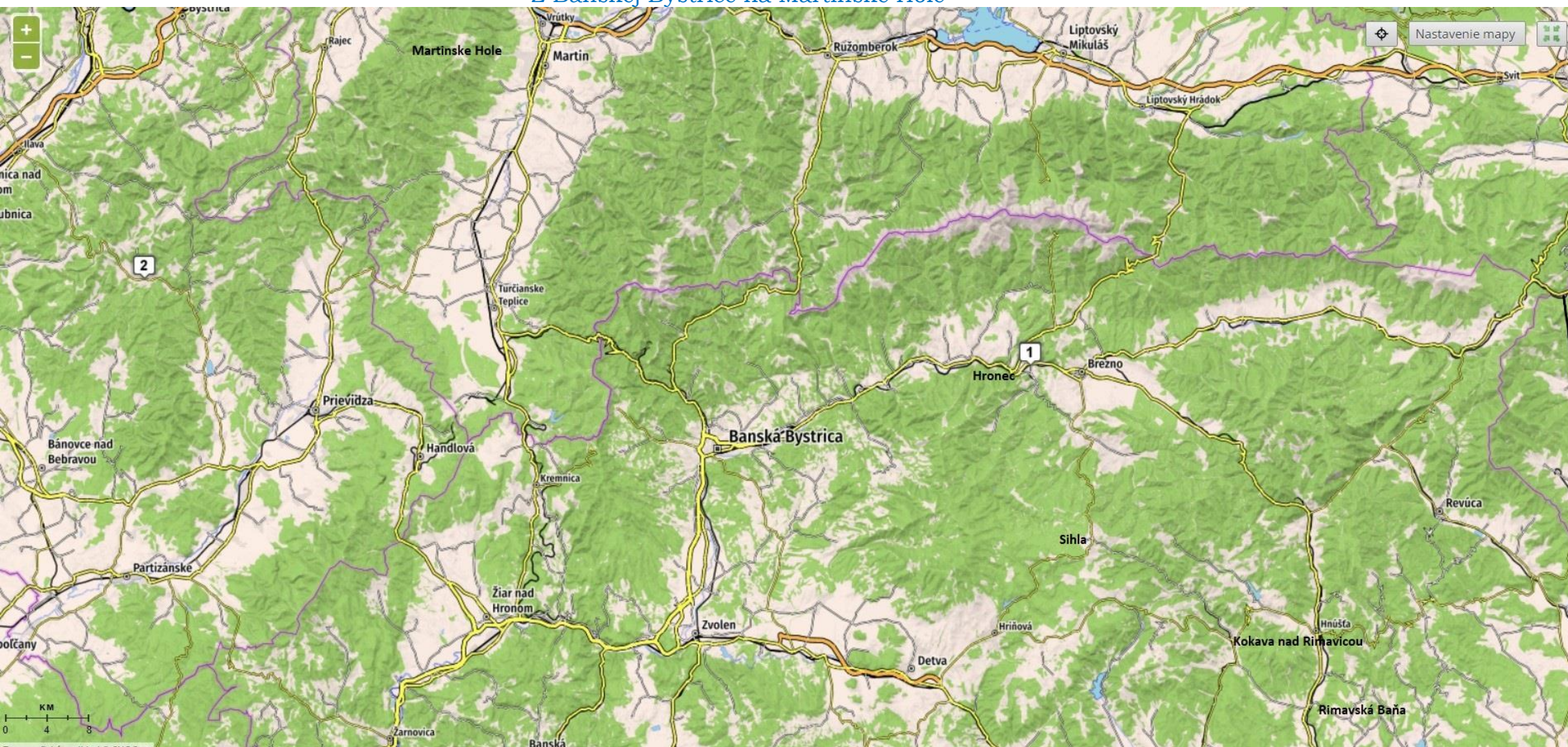

CYKLOTURISTICKÝ KLUB LEŠŤAN

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

P *tušky*

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

Martinské hole

Ide o najväčšie turistické stredisko v Lúčanskej Fatre. Stredisko zimných športov na Martinských holiach má názov [Winter Park Martinky](#) (predtým *Lyžiarske stredisko Martinské hole*), letné stredisko Summer Park Martinky. V stredisku sa nachádza [Chata na Martinských holiach](#).

Prvá zmienka o Martinských holiach v súvislosti s využívaním miesta na lyžiarske a turistické aktivity je z roku [1921](#), keď bol založený *Klub československých turistov Sokol*. Počas [druhej svetovej vojny](#) boli všetky chaty a objekty vypálené. Prvý lyžiarsky vlek bol postavený v roku [1957](#) a sedačková lanovka v roku [1974](#).^[2] Prevádzka sedačkovej lanovky bola ukončená 30. apríla [2005](#).^[3] Úvahy o vybudovaní novej kabínkovej lanovky v stope pôvodnej sedačkovej zatiaľ nenadobudli finálny rozmer.

Turčianske Teplice

Turčianske Teplice patria medzi najstaršie [kúpeľné mestá](#) Slovenska. [Prvá písomná zmienka](#) o meste, resp. o teplých prameňoch pochádza z roku [1281](#), kedy vtedajší kráľ [Ladislav IV.](#) darovacou listinou poručil hájske panstvo a na jeho západnej časti ležiace teplé pramene grófovi Petrovi.

V roku [1533](#) sa Turčianske Teplice stali majetkom mesta [Kremnice](#). Kremnica sprístupnila pramene všetkým vrstvám spoločnosti a začala kúpele nielen využívať, ale aj budovať. Aj keď boli teplické liečivé pramene známe a navštevované, predsa sa túžby Kremnice, postaviť v Turčianskych Tepliciach vhodné budovy na ubytovanie hostí, splnili až v [19. storočí](#).^[4] Postupne sa začali budovať a rozrastať. Po [februári 1948](#) boli Štubnianske Teplice premenované na Turčianske Teplice a druhýkrát v histórii sa stali sídlom okresu. Dňa [20. februára 1949](#) sa Kremnica vzdala svojich práv na [kúpele](#) a vznikli Československé štátne kúpele a žriedla.^[4]

V Turčianskych Tepliciach sa ako v jediných kúpeľoch na Slovensku liečia choroby [obličiek](#) a [močových ciest](#). S úspechom sa tu liečia i choroby pohybového ústrojenstva, najmä stavy po reumatických zápaloch kĺbov, degeneratívne chronické ochorenia, ochorenia bedrových, kolenných kĺbov, [chrbtica](#), poúrazové deformácie a pooperačné stavy pohybového ústrojenstva. Okrem dospelých sa tu od roku [1993](#) liečia aj [deti](#). Kúpele ponúkajú aj liečebné a rehabilitačné pobyty pre široký okruh záujemcov.

Na liečebné účely sa využívajú horúce pramene liečivých vôd, ktorých [teplota](#) sa pohybuje od 38 do 46 °C. Síranovo-hydrouhličitanová vápenato-horečnatá hypotonická voda sa využíva v bazénových a vaňových procedúrach. Pri chorobách obličiek a močových ciest sa predpisuje liečba pitnými kúrami. K týmto procedúram sa pridružujú masáže, suché zábaly, individuálna pohybová liečba, rehabilitačné cvičenia, vodoliečba, fyzikálna liečba, elektroliečba, sauna a terénna liečba. V roku [1996](#) sa Turčianske Teplice stali tretíkrát okresným mestom, ktorého budúcnosť je úzko spojená

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

s rozvojom cestovného ruchu, kúpeľníctva, ale aj s budovaním turistických zaujímavého čistého zdravého mesta.

Kremnické Bane

Kremnické Bane sú pôvodne [nemecká](#) banícka osada spomínaná už v roku [1361](#). Obec mala počas svojej histórie rôzne názvy, ako Johannesberg, Piargy a terajší Kremnické Bane. Až do konca 2. svetovej vojny tu žili predovšetkým obyvatelia nemeckej národnosti, keď na základe [Benešových dekrétov](#) bolo veľa z nich vysťahovaných do [Nemecka](#).

Vo svojej histórii bola obec buď samostatná alebo patrila pod mesto [Kremnica](#). Naposledy bola miestnou časťou [Kremnice](#) medzi rokmi [1980](#) a [1991](#). Odvtedy je opäť samostatná.

Kremnica ([nem.](#) Kremnitz, [madľ.](#) Körmöcbánya, [lat.](#) Cremnicium) je mesto ležiace v [okrese Žiar nad Hronom](#). Už od [10. storočia](#) sa v meste a okolí ťažilo zlato a striebro. Kremnica je od roku [1328 slobodné kráľovské banské mesto](#) a od [14. storočia](#) je prezývaná Zlatá Kremnica. V meste sídli [Mincovňa Kremnica](#), ktorá je najstaršia dodnes existujúca mincovňa na svete. [Mestský hrad v Kremnici](#) je [národná kultúrna pamiatka](#). V Kremnici sa uskutočňujú viaceré umelecké a športové podujatia slovenského a medzinárodného významu.

Kremnica patrí medzi stredoveké mestá stojace v čase svojej slávy v centre pozornosti panovníkov, ale aj ďalších mocných ľudí vtedajšieho sveta, ktorí sa ju usilovali dobyť a získať pre seba. Príčinou ich záujmu boli bohaté zlaté [bane](#). Predpokladá sa, že [zlato](#) a [striebro](#) sa v Kremnici a jej okolí ťažili už od [10. storočia](#), skutočný rozmach ťažby však nastal až začiatkom [14. storočia](#). Dňa [17. novembra 1328](#) udelil uhorský kráľ [Karol Róbert z Anjou](#) osade *Cremnychbana*^[8] privilégia [slobodného kráľovského banského a minciarskeho mesta](#). Zároveň tu založil [mincovňu](#), ktorá počas stáročí svojej existencie vyprodukovala obrovské množstvo zlatých i strieborných mincí. Kremnické zlaté [dukáty](#), tzv. [florény](#), patrili k najhodnotnejším a k najvyhľadávanejším minciam v Európe. Podľa dochovaných záznamov ich v Kremnici za celú históriu vyrazili 21,5 milióna kusov. Ich celková hodnota by pri dnešných cenách zlata predstavovala jednu miliardu dolárov (odhliadnuc od historickej hodnoty).^[9] [Kremnická mincovňa](#) patrí k najstarším podnikom svojho druhu na svete a je jedným z mála, ktoré fungujú nepretržite doteraz od roku [1328](#). Vyrábajú sa tu napr. aj [slovenské euromince](#).

[Baníctvo](#) a [mincovníctvo](#) priniesli mestu bohatstvo a slávu. Sídlil tu komorský [gróf](#) (comes), ktorý stál na čele banskej a mincovnej komory spravujúcej [12 stolíc](#). Riadil banské podnikanie a ako zástupca panovníka dozeral na ťažbu drahých kovov a na kvalitu razených mincí. Kremnica mala vedúce postavenie aj v zväze siedmich stredoslovenských [banských miest](#). Najväčšia produkcia zlata v Uhorsku v [14. storočí](#) vyslúžila mestu prívlastok „zlatá“ Kremnica.

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

Privilégium z 1328 zabezpečovalo Kremnici rôzne výsady – obyvatelia (aj hostia) mali právo na banské podnikanie, slobodnú voľbu mestskej rady a richtára. Časť obyvateľstva mala domáci pôvod, prichádzali však aj osadníci z Talianska, Bavorska, Rakúska, Sliezska, Čiech (minciari z Kutnej Hory). K rozvoju mesta prispelo oslobodenie od kráľovského cla a získanie hrdelného práva (1400), právo mešťanov na výčap vína a varenie piva, trhové právo (1425), jarmočné právo (1695).^[10]

Kremnica sa stala jedným z centier bývalých nemeckých jazykových ostrovov na strednom Slovensku, ktoré sa až v 20. storočí začali nazývať [Hauerland](#). Jej osídlenie bolo národnostne zmiešané, ale nemecký živel dominoval v kráľovských mestách až do roku 1608.

V meste bol postavený v rokoch [1765 – 1772 morový stĺp](#), jedna z posledných [takýchto stavieb](#) v bývalých habsburských krajinách.

Pri príležitosti inžinierskej konferencie v roku [1889](#) nainštaloval [Bohuslav Križko](#) v Kremnici mestské verejné elektrické osvetlenie.^[11] V Bratislave sa ako zdroj trvalého verejného osvetlenia začala elektrina používať v rovnakom roku (1889) len na [Továrenskej ulici](#) avšak už 25. augusta 1878 v záhrade [Grassalkovichovho paláca](#) na slávnosti Spolku typografov rozsvietili 200 elektrických svietidiel. ^[12]

Šášov (hrad)

Šášov (normovaný názov)^[1] alebo **Šášovský hrad** sú rozľahlé zrúcaniny hradu na strmom ľavobrežnom brehu nad tokom [Hrona](#) v nadmorskej výške 340 m n. m., nad dedinou [Šášovské Podhradie](#) (dnes mestská časť [Žiaru nad Hronom](#)). Názov pochádza z povesti o tom, ako šašo zachránil na poľovačke život zvolenského hradného pána a ten mu nad miestom záchrany daroval hrad.

Hrad je postavený na mieste, kde sa križuje cesta Pohroním s cestou z Banskej Štiavnice do Kremnice a Turca, s úlohou strážiť hronskú obchodnú cestu a vyberať mýto.^[2] Kráľovský hrad sa spomína v roku [1253](#) ako majetok bratov de Vanča, z nich Štefan bol [ostrihomským](#) arcibiskupom. Spolu s hradom [Revište](#), situovaným 15 kilometrov južnejšie na druhom brehu Hrona, chránil priechod a cestu do banskej oblasti, predovšetkým do [Banskej Štiavnice](#) a asi aj preto ho získal v roku [1320](#) štiavnický komorský gróf. Hrad sa stal strediskom panstva Šášov. Pôvodný názov hradu bol Šúšol, prvýkrát sa spomína ako *castrum de Susol*,^[2]

V čase [gotiky](#) a [renesancie](#) často menil majiteľov. Kráľ [Žigmund](#) ho daroval v roku [1424](#) kráľovnej Barbore, [1447](#) ho mal v rukách [Ján Jiskra](#). Kráľovná Beatrix, manželka kráľa [Mateja Korvína](#), ho v roku [1490](#) darovala Dóciovcom, ktorí ho vlastnili do vymretia rodu v roku [1647](#). V roku [1650](#) získal hradné panstvo kúpou [Gašpar Lipai](#). Za [tököliovského povstania](#) v roku [1677](#) sa povstalci zmocnili hradu a vyplienili ho. Odvtedy bol v správe [eráru](#). Generál [Sigbert Heister](#) bol v roku 1704 menovaný najvyšším veliteľom cisárskeho vojska na území dnešného Slovenska.

CYKLOTURISTIKA

Z Banskej Bystrice na Martinské Hole

Bojoval proti [kuruckým](#) povstalcom a 26. decembra 1704 sa mu podarilo dosiahnuť víťazstvo nad kurucmi v [bitke pri Trnave](#). V roku 1708 dobil aj Šášov, nechal ho podpáliť a odvtedy sa hrad rozpadal a chátral.^[2]